

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Program razvoja podeželja
Republike Slovenije
za obdobje 2007 - 2013

PRILOGA 19:
MODELNE KALKULACIJE ZA
IZRAČUN VIŠINE PLAČIL ZA
PODUKREPE KOP:
PREUSMERJANJE V
EKOLOŠKO KMETOVANJE IN
NEPREZIMNI POSEVKI

1 UVOD

Zaradi uvedbe plačil za preusmerjanje v ekološko kmetovanje in neprezimne posevke v okviru kmetijsko okoljskih podukrepov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 so bile izdelane modelne kalkulacije za določitev višine teh plačil, ki omogočajo ocenjevanje stroškovno prihodkovnih razlik (na ravni cen povprečja let od 2008 do 2010), ki nastanejo zaradi izvajanja teh podukrepov. Ocenjene razlike predstavljajo podlago za določitev višine plačila.

2 METODOLOGIJA

Podlaga - referenčna situacija za izračun višine plačil je običajna kmetijska praksa. Plačila za kmetijsko okoljske podukrepe lahko predstavljajo samo tisti del stroškov, ki presegajo stroške izvajanja običajne kmetijske prakse. Običajna kmetijska praksa v tem primeru upošteva zakonske predpise, ki veljajo na ravni celotne države, vključno z zahtevami navzkrižne skladnosti. Podlaga metodologije novih modelnih kalkulacij je neposredna primerjava kalkulacij običajne kmetijske prakse in proizvodnje pri kmetijsko okoljskih podukrepih. Osnova za izračun plačila je tako primerjava stroškov in prihodkov proizvodnje pri običajni kmetijski praksi v primerjavi s proizvodnjo pri izvajanju posameznega kmetijsko okoljskega podukrepa.

Metodološka shema izračuna višine plačil za kmetijsko okoljske podukrepe¹ je naslednja:

- Običajna kmetijska praksa (OKP)

Prihodek (OKP) = Pridelek (Y_{OKP}) x Cena (CY_{OKP})

Spremenljivi stroški (SS_{OKP})

Stroški dela (SD_{OKP})

Cena pridelka (CY_{KOP})

- Kmetijsko okoljski podukrep (KOP)

Prihodek (KOP) = Pridelek (Y_{KOP}) x Cena (CY_{KOP})

Spremenljivi stroški (SS_{KOP})

Stroški dela (SD_{KOP})

Cena pridelka (CY_{KOP})

- Ocenjeno potrebno plačilo

$ABS ((Y_{KOP} \times CY_{KOP} - SS_{KOP} - SD_{KOP}) - (Y_{OKP} \times CY_{OKP} - SS_{OKP} - SD_{OKP}))$

3 IZRAČUN VIŠINE PLAČIL

Plačila za kmetijsko okoljske podukrepe so izračunana kot razlika med prihodki zmanjšanimi za stroške (spremenljivi stroški in stroški dela) pri običajni kmetijski praksi (referenčna situacija) ter prihodki zmanjšanimi za stroške pri kmetijski pridelavi, ki jo določajo kmetijsko okoljski podukrepi. Med spremenljivimi stroški so pri običajni kmetijski praksi in pri izvajanju kmetijsko okoljskih podukrepov zajeti stroški gnojil, sadilnega materiala, sredstev za varstvo rastlin, krme, živali, drugega materiala in drugih storitev, domačih strojnih storitev, najetih strojnih storitev, najetega dela. Pri izvajanju kmetijsko okoljskih podukrepov so upoštevani tudi dodatni spremenljivi stroški in dodatni stroški dela, ki nastanejo zaradi vključenosti v te podukrepe (izobraževanje, vodenje evidenc o delovnih opravilih). V primerih ekološke pridelave na travinju (ker gre za proizvod vmesne porabe so ocenjeni le stroški) so zaradi omejitev, vezanih na obtežbo, v ocene plačil vključeni tudi prihodki in stroških prireje.

Plačila za kmetijsko okoljski podukrep ekološko kmetovanje vključujejo plačila za:

- izvajanje ekološkega kmetovanja,
- preusmerjanje v ekološko kmetovanje.

Modelne kalkulacije za določitev višine plačila za izvajanje ekološkega kmetovanja je izdelala Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru² (glej prilogo 6 Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013), za preusmerjanje v ekološko kmetovanje pa so bile izdelane nove modelne kalkulacije.

¹ Pripravili: dr. Jörg Schramek, Institut für Ländliche Strukturforchung an der J. W. Goethe-Universität, Frankfurt am Main, Zeppelinallee 31, 60325 Frankfurt/Main, Deutschland; dr. Miroslav Rednak, Barbara Zagorc, univ. dipl. inž. agr. in Ben Molj, univ. dipl. inž. zoot., vsi Kmetijski inštitut Slovenije, Oddelek za ekonomiko kmetijstva, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana

Ker se obstoječa plačila za izvajanje ekološkega kmetovanja ne spremenijo, za preusmerjanje v ekološko kmetovanje pa se višine plačil določijo na podlagi novih modelnih kalkulacij, je bilo narejena primerjava in uskladitev obstoječih in novih modelnih kalkulacij. V ta namen so bila na podlagi primerjave novih modelnih kalkulacij za izvajanje ekološkega kmetovanja in preusmerjanje v ekološko kmetovanje izračunana razmerja med temi plačili. Ob upoštevanju tako določenih razmerij in obstoječih plačil za izvajanje ekološkega kmetovanja, se je določila višina plačil za preusmerjanje v ekološko kmetovanje, in sicer:

Plačilo za preusmerjanje v ekološko kmetovanje =

obstoječe plačilo za izvajanje ekološkega kmetovanja x razmerje.

Razmerje =

ново plačilo za preusmerjanje v ekološko kmetovanje / novo plačilo za izvajanje ekološkega kmetovanja.

Izračuni višine plačil za preusmerjanje v ekološko kmetovanje in neprezimne posevke so prikazani v naslednjih preglednicah:

² doc. dr. Črtomir Rozman, asist. dr. Darja Majkovič, prof. dr. Jernej Turk, doc. dr. Karmen Pažek; vsi Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, Pivola 10, 2311 Hoče

Preglednica 1: Izračun višine plačil za preusmerjanje v ekološko kmetovanje

Kmetijsko okoljski podukrep	Običajna kmetijska praksa (OKP)		Kmetijsko okoljski podukrep (KOP)		Izračunana višina plačila po modelni kalkulaciji	Najvišje možno plačilo glede na Prilogo Uredbe 1698/2005	Najvišje možno plačilo
	Prihodki (€)	Spremenljivi stroški in stroški dela (€)	Finančni rezultat (€)	Spremenljivi stroški in stroški dela (€)			
Skupina I. Zmanjševanje negativnih vplivov kmetijstva na okolje							
214-1/7 Ekološko kmetovanje							
njive-poljščine - preusmerjanje	941	1.270	- 329	848	1.520	600 €/ha	343 €/ha
vrtine na prostem - preusmerjanje	19.435	12.099	7.336	17.476	12.741	600 €/ha	600 €/ha
vrtine v zavarovanih prostorih - preusmerjanje	42.345	2.8308	14.037	39.021	27.354	600 €/ha	600 €/ha
oljčki - preusmerjanje	14.386	8.532	5.854	13.673	8.961	900 €/ha	900 €/ha
oreh - preusmerjanje	12.616	5.223	7.393	12.311	5.929	900 €/ha	900 €/ha
kostanj - preusmerjanje	21.209	6.026	15.182	21.211	7.034	900 €/ha	900 €/ha
druge sadne vrste - preusmerjanje	20.474	11.559	8.915	17.198	11.176	900 €/ha	900 €/ha
travniški visokodebelni sadovnjaki - preusmerjanje	870	1.331	- 461	1.675	3.205	900 €/ha	900 €/ha
vino gradi - preusmerjanje	4.484	5.962	- 1.478	3.946	6.238	900 €/ha	814 €/ha
hmeljišča - preusmerjanje	13.140	6.438	6.702	10.975	8.304	900 €/ha	900 €/ha
drevesnice - preusmerjanje	70.200	57.945	12.255	66.853	65.422	900 €/ha	900 €/ha
travnje - preusmerjanje:*							
obtežba 0,2-0,5 GVŽ/ha	477	685	- 208	477	783	450 €/ha	98 €/ha
obtežba 0,5-1,9 GVŽ/ha	3.483	3.570	- 87	3.483	4.069	450 €/ha	450 €/ha

*: Trave in travno deteljine mešanice na njivah, trajno travinje.

Preglednica 2: Razmerja med plačili za izvajanje ekološkega kmetovanja in preusmerjanje v ekološko kmetovanje

Kmetijsko okoljski podukrep	Obstoječe modelne kalkulacije		Nove modelne kalkulacije		Plačilo za preusmerjanje v ekološko kmetovanje ob upoštevanju razmerja	Najvišje možno plačilo glede na Prilogo Uredbe 1698/2005	Najvišje možno plačilo
	Plačilo za izvajanje ekološkega kmetovanja	Plačilo za izvajanje ekološkega kmetovanja	Plačilo za preusmerjanje v ekološko kmetovanje	Razmerje			
Skupina I: Zmanjševanje negativnih vplivov kmetijstva na okolje							
214-1/7 Ekološko kmetovanje							
njive-poljščine	727 €/ha	286 €/ha	343 €/ha	1,20	872 €/ha	600 €/ha	600 €/ha
vrtnine na prostem	1.345 €/ha	1.396 €/ha	2.601 €/ha	1,86	2.506 €/ha	600 €/ha	600 €/ha
vrtnine v zavarovanih prostorih	1.190 €/ha	1.306 €/ha	2.370 €/ha	1,81	2.159 €/ha	600 €/ha	600 €/ha
sadovnjaki	1.353 €/ha	1.114 €/ha	1.513 €/ha	1,36	1.838 €/ha	900 €/ha	900 €/ha
travniški visokodebelni sadovnjaki	580 €/ha	618 €/ha	1.069 €/ha	1,73	1.003 €/ha	900 €/ha	900 €/ha
vinogradi	1.412 €/ha	741 €/ha	814 €/ha	1,10	1.551 €/ha	900 €/ha	900 €/ha
travnje - preusmerjanje:*							
obtežba 0,2-0,5 GVŽ/ha	520 €/ha	106 €/ha	98 €/ha	0,92	481 €/ha	450 €/ha	450 €/ha
obtežba 0,5-1,9 GVŽ/ha	555 €/ha	204 €/ha	499 €/ha	2,45	1.358 €/ha	450 €/ha	450 €/ha

*: Trave in travno deteljne mešanice na njivah, trajno travinje.

Preglednica 3: Izračun višine plačil za neprezimne posevke

Kmetijsko okoljski podukrep	Običajna kmetijska praksa (OKP)		Kmetijsko okoljski podukrep (KOP)		Izračunana višina plačila po modelni kalkulaciji	Najvišje možno plačilo glede na Prilogo Uredbe 1698/2005	Najvišje možno plačilo
	Prihodki (€)	Spremenljivi stroški in stroški dela (€)	Prihodki (€)	Spremenljivi stroški in stroški dela (€)			
Skupina I: Zmanjševanje negativnih vplivov kmetijstva na okolje							
214-1/8 Neprezimni posevki	574	1.207	556	1.338	149 €/ha	600 €/ha	149 €/ha
					- 782		
					- 633		